

Μιχάλης Μανωλιός, 15-22/4/2020

Η παρούσα σειρά άρθρων αναρτήθηκε στη σελίδα της Ελληνικής Ομοσπονδίας Backgammon (www.bgfed.gr, Facebook <https://www.facebook.com/greekbackgammon>).

2. Χαρακτήρας

Στο αγωνιστικό τάβλι ήρθα προερχόμενος από το σκάκι. Έπαιξα δεκατρία χρόνια αγωνιστικό σκάκι και, φυσικά, είναι ένας εντελώς διαφορετικός κόσμος. Στο περιθώριο ενός από τα πρώτα μου τουρνουά backgammon, το 1997 στο ιστορικό μπαρ «Άβελας» του Κώστα Χιωτήνη, βρέθηκα να παίζω φτηνό money game με έναν παίκτη τον οποίο είχε τύχει να αντιμετωπίσω δύο φορές στο αγωνιστικό σκάκι λίγα χρόνια πριν. Εννοείται ότι εκεί, στο τέλος των παρτίδων, είχαμε καθίσει, όπως επιβάλλει η ευγένεια και οι καλοί τρόποι, και είχαμε αναλύσει πρόχειρα τα παιχνίδια μας σε καλό κλίμα και πολιτισμένη ατμόσφαιρα. Εκείνος ήταν ακόμα πιο αρχάριος από μένα στο backgammon (που δεν ήμουν και τόσο αρχάριος μετά από 2000 money games εναντίον του Jellyfish), και πρέπει να είχα και καλό ζάρι, οπότε άρχισε να χάνει. Και τότε είδα έναν άλλο άνθρωπο. Διαμαρτυρόταν, γκρίνιαζε, κλαιγόταν σχεδόν σε κάθε κίνηση. Θεωρούσε φυσιολογικό και δεδομένο κάθε τζόκερ του και θρηνούσε ακόμα και για τις μέτριες ζαριές μου. Σήκωσα το βλέμμα μου και τον κοίταξα, χωρίς να μπορώ να πιστέψω ότι αυτός ήταν ο πολιτισμένος και ευγενικός σκακιστής που ήξερα. (Μπόνους που δεν το ήξερα εκείνη τη στιγμή: Τελικά έγινε και ένας από τους ελάχιστους παίκτες που με φέσωσαν.) Σκέφτηκα ότι αν το σκάκι φτιάχνει, όπως λένε, χαρακτήρα, το τάβλι τον απογυμνώνει. Πολλά χρόνια αργότερα κατάλαβα ότι αυτό όντως ισχύει, αλλά όχι ακριβώς. Το τάβλι μπορεί να σου βελτιώσει τον χαρακτήρα, αρκεί να το βοηθήσεις.

Έχεις δίκιο, είναι δύσκολο να αλλάξει χαρακτήρα ο άνθρωπος, ειδικά όταν είναι κάποιας ηλικίας και έχει λίγο πολύ παγιωμένες απόψεις. Από την άλλη όμως, αν έχεις παγιωμένες απόψεις, τότε κακώς διαβάζεις αυτά τα άρθρα, και, ναι, ο άνθρωπος αλλάζει χαρακτήρα όταν έχει ισχυρό κίνητρο για να το κάνει. Το ερώτημα, λοιπόν, που τίθεται είναι: **πόσο πολύ θέλεις να γίνεις παίκτης παγκόσμιας κλάσης;**

Όταν το στατιστικό δείγμα γίνει αρκετά μεγάλο, η τύχη δεν παίζει πια κανέναν μα απολύτως κανέναν ρόλο.

Αν δεν το πιστεύεις αυτό, κυριολεκτικά δικό σου πρόβλημα. Η πραγματικότητα δεν πρόκειται να αλλάξει για να συμφωνεί με την πεποίθησή σου. Πήγαινε πίσω στο πρώτο άρθρο (1. Ο Μηδενικός Κανόνας) και γίνε ορθολογιστής. Συνεχίζουμε. Το ότι η τύχη σε μεγάλο στατιστικά δείγμα δεν παίζει κανέναν ρόλο σημαίνει ότι το μείγμα που κερδίζει μακροπρόθεσμα στο backgammon αποτελείται από τα εξής: Γνώση, νοημοσύνη και χαρακτήρα.

Τη γνώση σου για το backgammon μπορείς να την εμπλουτίσεις πολύ. Στα επόμενα άρθρα δεν θα σου δώσω έτοιμη γνώση, θα σου δώσω όμως κατευθύνσεις σχετικά με το ποιες γνώσεις είναι αγωνιστικά απαραίτητες και θα σε κάνουν ανταγωνιστικό.

Για τη νοημοσύνη δεν μπορείς να κάνεις και πολλά πράγματα. Όλοι μας κυκλοφορούμε με τα μυαλά που μας χάρισε η τύχη, το περιβάλλον και τα γονίδια, γι' αυτό και νομίζω ότι δεν πρέπει να είμαστε περήφανοι για κάτι για το οποίο μας κληρώθηκε και δεν προσπαθήσαμε. Το να είσαι έξυπνος ισοδυναμεί κατά κάποιον τρόπο με το να πάρεις bye (να κερδίσεις άνευ αγώνα, δηλαδή, επειδή δεν έχεις αντίπαλο) στον πρώτο γύρο ενός τουρνουά. Βοηθάει, δεν κρίνει όμως το τελικό αποτέλεσμα, και σίγουρα δεν μπορείς να σουλατσάρεις και να περηφανεύεσαι ότι πήρες bye. Όπως και με το bye, το θέμα είναι όχι μόνο πόση νοημοσύνη έχεις, αλλά κυρίως πώς την εκμεταλλεύεσαι.

Εδώ υπάρχει ένα ζήτημα που δεν μπορώ να παρακάμψω και, ακόμα χειρότερα, δεν έχω τρόπο να το πω πιο ευγενικά. Χίλια συγγνώμη, αλλά υπάρχει πάντα η πιθανότητα τα εφόδιά σου σ' αυτό τον τομέα απλά να μην είναι αρκετά για να φτάσεις στον στόχο. Αυτό βέβαια, δεν σε εμποδίζει να κατακτήσεις ενδιάμεσες κορυφές, οπότε συνέχισε να προσπαθείς, να παίζεις, να μελετάς και οπωσδήποτε διάβασε παρακάτω.

Ο χαρακτήρας –το τρίτο συστατικό της μακροπρόθεσμης νίκης–, είναι ένας παραγνωρισμένος παράγοντας στο backgammon. Αν έχεις τον «λάθος» χαρακτήρα, η ζωή σου θα γίνει ακόμα πιο δύσκολη απ' όσο σου την κάνει το ίδιο το backgammon. Αν έχεις τον «σωστό» χαρακτήρα, θα υπάρχουν στιγμές που οι νίκες και τα χρήματα θα φαίνονται να έρχονται σχεδόν μόνα τους.

Οι σκακιστές είναι πολύ περήφανοι τόσο για το παιχνίδι τους όσο και για τα προσωπικά τους επιτεύγματα, και δεν έχουν άδικο. Η παντελής έλλειψη τύχης στο σκάκι από τη μία σε υποχρεώνει να αναλαμβάνεις πάντα ακέραιη την ευθύνη της ήττας και από την άλλη σου επιτρέπει να απολαμβάνεις εξίσου ακέραιες τις δάφνες της νίκης. Είναι κάτι που, ως γνωστόν, στο τάβλι δεν το έχουμε, τουλάχιστον όχι βραχυπρόθεσμα.

Αυτός είναι και ο λόγος που έμαθα τόσο μεγάλος (στα 21 μου) τάβλι, επειδή όσο έπαιζα αγωνιστικό σκάκι περιφρονούσα τον παράγοντα τύχη στο τάβλι, μην έχοντας συνειδητοποιήσει ούτε τη συμβολή της γνώσης στη νίκη, ούτε την εξισορρόπηση της τύχης μακροπρόθεσμα. Μετά από τόσα χρόνια, νιώθω τυχερός και ευγνώμων που έχω περάσει και από τα δύο παιχνίδια. Το σκάκι σου διδάσκει την προσπάθεια, την αξιοκρατία, την ανταποδοτικότητα και τη δικαιοσύνη. Και το backgammon; θα ρωτήσεις εύλογα. Τι σου διδάσκει το backgammon, ώστε να το συγκρίνεις με τον βασιλιά των παιχνιδιών;

Το backgammon σου διδάσκει τη ζωή.

Μεγάλη κουβέντα, ε;

Η ζωή δεν είναι δίκαιη, και αν πιστεύεις το αντίθετο αυτό συμβαίνει μάλλον επειδή είσαι ένας προνομιούχος που απλά δεν έχει συνειδητοποιήσει πόσο προνομιούχος είναι. Πήγαινε πίσω στο άρθρο για τον Μηδενικό Κανόνα, ψάξ' το καλά και θα βρεις την παράγραφο που σου απαντάει. (Με την ευκαιρία, πάρε και τρία πολύ πιθανά προνόμια δώρο: Μάλλον είσαι άντρας, μάλλον είσαι λευκός και μάλλον είσαι ετεροφυλόφιλος. Τρεις ακόμα λόγοι για να μην γκρινιάζεις για την τύχη σου.)

Το τάβλι, όπως η ζωή, δεν είναι δίκαιο, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα. Στο σκάκι εσύ και ο αντίπαλός σου βάζετε προσπάθεια, πριν και κατά τη διάρκεια της παρτίδας, και παίρνετε ανάλογο αποτέλεσμα. Στο τάβλι εσύ και ο αντίπαλός σου βάζετε προσπάθεια, πριν και κατά τη διάρκεια της παρτίδας, και βραχυπρόθεσμα παίρνετε σχεδόν ό,τι να 'ναι. Με τη ζωή συμβαίνει

κάτι ανάλογο, μόνο που εκεί, ακόμα χειρότερα, το «βραχυπρόθεσμα» είναι δεδομένο. Βλέπεις, μπορούμε να παίζουμε μόνο μία παρτίδα ζωής. Αν σε χτυπήσει ένα αυτοκίνητο στα είκοσι πέντε σου και σε αφήσει φυτό ή σε στείλει στο χώμα, δεν θα έχεις δεύτερη ευκαιρία να εξισορροπήσεις τέτοιο αντιτζόκερ. Και, αντίθετα, το να γεννηθείς πρίγκιπας, το να κερδίσεις το λόττο ή το να πέσεις, στρίβοντας τη γωνία, πάνω στον άνθρωπο που θα γίνει το ιδανικό ταίρι σου, όλα είναι τζόκερ που σου αλλάζουν τη μία και μοναδική ζωή σου. Σκέψου τις παρτίδες που παίζεις σαν πολλές μικρές ζωές και θα είσαι ευγνώμων που στο backgammon τουλάχιστον έχεις δεύτερες ευκαιρίες. Ένας επιπλέον λόγος για να μην γκρινιάζεις στα ζάρια.

Αν το σκάκι, λοιπόν, σου μαθαίνει με τον τρόπο του την εργατικότητα, την υπομονή, και τον σχεδιασμό, τι σου μαθαίνει το backgammon;

Στην αρχή τίποτα. Φαίνεται σχεδόν απόλυτα τυχαίο, στα όρια του τραγελαφικού. Μετά, καθώς αρχίζεις να παίζεις περισσότερο και να μελετάς, αρχίζουν να επανέρχονται κάποια μοτίβα. Το backgammon παίρνει στην αρχή τον χαρακτήρα σου και τον αποκαλύπτει, τον απογυμνώνει εντελώς, όπως έκανε με τον σκακιστή που προανέφερα. Σε δοκιμάζει, όπως κάνει κάθε μέρα και η ζωή. Μέχρι που, κάποια στιγμή, το backgammon αρχίζει να σου μιλάει. Οι περισσότεροι δεν το ακούμε και δεν θα το ακούσουμε ποτέ, επειδή ο ψίθυρός του χάνεται εύκολα κάτω από τον θόρυβο των ζαριών. Αν στήσεις όμως ένα καλό αυτί, θα ακούσεις.

Μπορείς να αντέξεις;

Μπορείς να αντεπεξέλθεις;

Μπορείς να καταπιείς την πίκρα;

Μπορείς να μάθεις από τα λάθη σου;

Μπορείς να διατηρήσεις την αξιοπρέπειά σου;

Μπορείς να διαχειριστείς μεγαλόψυχα την επιτυχία και την αποτυχία;

Και το πιο σημαντικό για τον στόχο της παγκόσμιας κλάσης:

Μπορείς να σηκώνεσαι πιο δυνατός κάθε φορά που πέφτεις;

Αυτά είναι ερωτήματα ζωής και το μεγαλύτερο κέρδος σου στην πορεία προς την παγκόσμια κλάση θα είναι να μπορέσεις να ενσωματώσεις τέτοια μαθήματα από το backgammon στην επαγγελματική σου ζωή, στη διαχείριση του χρόνου και της ενέργειάς σου και κυρίως στις σχέσεις σου με τους άλλους ανθρώπους.

Στο backgammon, λοιπόν, υπάρχουν κάποια χαρακτηριστικά προσωπικότητας που βοηθάνε πάρα πολύ στο τελικό αποτέλεσμα. Αν τα έχεις, θα το έχεις ήδη προσέξει. Αν δεν τα έχεις, επιμένω ειλικρινά ότι σε μεγάλο βαθμό τα περισσότερα μπορείς να τα καλλιεργήσεις.

Τι δεν πρέπει να είσαι και τι πρέπει να ξεγίνεις. Τα πιο σημαντικά:

- Μην είσαι μεμψίμοιρος, ούτε δεισιδαίμων. Μην παρακαλάς για τύχη και μην κλαίγεις για γι' αυτήν (ξέρω, σε πρήζω αλλά καλά κάνω).
- Μην είσαι ευέξαπτος. Μην αρπάζεσαι με το παραμικρό αστεϊάκι, μην παρεξηγείσαι, μη σπας πράγματα στο σπίτι, μην κοπανάς πούλια και ρολόγια στο ζωντανό παιχνίδι, μη φωνάζεις.
- Μην είσαι αγνής. Μην ειρωνεύεσαι τον αντίπαλο, το παίξιμό του, την τύχη του. Με τους κακούς τρόπους η εικόνα σου εκχυδαίζεται. Ακόμα και ο καλύτερος παίκτης,

γίνεται γελοίος και θλιβερός συγχρόνως όταν το κάνει αυτό –και δυστυχώς το έχω δει αρκετές φορές να συμβαίνει.

- Μην είσαι ανυπόμονος. Το τάβλι έχει ρυθμούς και κύματα που δεν μπορείς να ελέγξεις. Τα καλά αποτελέσματα μπορεί να αργήσουν – πολύ.
- Μην είσαι τεμπέλης. Στο backgammon υπάρχουν αρκετά πράγματα για τα οποία δεν μπορείς να αποφύγεις την προσωπική δουλειά. Στρώσου σήμερα.
- Μην είσαι ξερόλας. Στην προ νευρωνικών εποχή αυτό ήταν απλά κακοί τρόποι. Στη μετά νευρωνικών εποχή είναι πλέον ο συντομότερος δρόμος για τη γελοιότητα.
- Μην είσαι αλαζόνας. Είσαι χειρότερος παίκτης απ’ όσο νομίζεις, αξίζεις λιγότερες επιτυχίες απ’ όσες περιμένεις και η τιμωρία караδοκεί στην επόμενη ζαριά.

Τι πρέπει να είσαι και τι πρέπει να γίνεις. Τα πιο σημαντικά:

- Να είσαι ορθολογιστής. Μην τα ξαναλέω, ο Μηδενικός Κανόνας.
- Να είσαι υπομονετικός. Οι επιτυχίες είναι στον δρόμο και έρχονται. Όταν θα φτάσουν, εσύ πρέπει να είσαι εκεί να τις υποδεχτείς. Αν έχεις πάει σπίτι σου, θα τις στήσεις στο ραντεβού σας κι εκείνες θα συναντήσουν κάποιον άλλο.
- Να είσαι ήρεμος. Οι σχεδόν χαμένες παρτίδες, οι σχεδόν κερδισμένες παρτίδες, οι δύσκολες αποφάσεις, πρακτικά τα πάντα στο backgammon θέλουν εγρήγορση, αλλά χαμηλά ντεσιμπέλ μέσα σου.
- Να είσαι ψύχραιμος. Κάποιες φορές το τάβλι θα σου δίνει την εντύπωση ότι σε κοροϊδεύει, ότι κάνει τα πάντα για να σπάσεις. Αν αντέξεις, τότε το «κκρακ» που κάνει η ψυχολογία του αντιπάλου όταν η κατάσταση γυρίζει είναι ένας σχεδόν πραγματικός ήχος που θα μπορείς να ακούσεις μόνο εσύ.
- Να είσαι κύριος. Δεν υπάρχει πιο δυνατή εικόνα από έναν παίκτη που σηκώνεται χαμένος από το τραπέζι χωρίς να διαμαρτύρεται, ενώ οι θεατές σχολιάζουν το πόσο άτυχος ήταν.
- Να είσαι μαθητής του παιχνιδιού. Για πάντα. Δεν θα μάθεις ποτέ πραγματικά backgammon, αλλά θα απολαύσεις το ταξίδι και θα έχεις επιτυχίες στη διάρκειά του.
- Να είσαι ταπεινός. Τα τάβλι μπορεί να σε διαλύσει οποιαδήποτε στιγμή. Δεν το έχει σε τίποτα να σε γελοιοποιήσει με όλους τους δυνατούς τρόπους. Και οι μεγαλύτεροι εξευτελισμοί έρχονται τις στιγμές που έχεις την ψευδαίσθηση ότι οδηγείς το άρμα της δόξας.
- Να είσαι πεισματάρης. Αν χάσεις διάβασε, αν νικήσεις μελέτα. Αν αποτύχεις, ξαναπαίξε. Τι να πω εγώ όταν έχει μιλήσει ο Μπέκετ:

*“Ever tried.
Ever failed.
No matter.
Try again.
Fail again.
Fail better.”*

Μεταφράζω ελεύθερα και μου σηκώνεται η τρίχα: «*Πάντα προσπάθησες. Πάντα απέτυχες. Δεν πειράζει. Προσπάθησε ξανά. Απέτυχε ξανά. Απέτυχε καλύτερα.*»

Θα μου πεις, όλοι οι παίκτες παγκόσμιας κλάσης είναι βούδες, μετρίοφρονες και τζέντελμεν; Όχι. Παρατήρησε, όμως, διάφορους παίκτες την ώρα της παρτίδας σε ένα τουρνουά. Κάνε μια βόλτα στα τραπέζια, δες συμπεριφορές και παρακολούθησε κάτι μετρήσιμο, διαμαρτυρίες, για παράδειγμα, ή έστω και απλά σχόλια για την τύχη. Θα δεις ένα μοτίβο. Γενικά, όσο πιο ισχυρός είναι ένας παίκτης τόσο λιγότερα σχόλια θα κάνει, τόσο πιο αθόρυβα ή και καθόλου θα δυσανασχετήσει. Και, αντίθετα, όσο λιγότερα για το παιχνίδι καταλαβαίνει κάποιος, τόσο πιο πολύ θα νομίζει ότι του πηγαίνουν όλα στραβά και ότι ο αντίπαλος του έχει όλη την εύνοια του ζαριού.

Φυσικά, υπάρχουν εξαιρέσεις. Μια φορά έγινα ρεζίλι σε κάποιον γνωστό μου που ήρθε να παρακολουθήσει ένα τουρνουά. Του έδειχνα ψιθυριστά τους καλύτερους παίκτες στο εντευκτήριο και λίγο αργότερα ένας απ' αυτούς άρχισε να διαμαρτύρεται δυνατά για την ατυχία του και να χτυπάει το ρολόι. Γυρίζει τότε ο γνωστός μου και μου λέει: «Αυτός που μου εκθείασες δεν θα έπρεπε πλέον να γνωρίζει πόσο τυχαίο είναι το τάβλι.» Μούγκα εγώ.

Αυτές οι περιπτώσεις, όμως, απλά επιβεβαιώνουν τον κανόνα. Ο κανόνας ήταν ο αείμνηστος Γιώργος Κλείτσας, ο παίκτης με τα μηδενικά σχόλια για την τύχη του στα είκοσι χρόνια που τον ήξερα, όπως και ο Χρίστος Γρούτσος, μόνιμοι και άψογοι κύριοι πάνω από το board. Ο κανόνας ήταν ο Γιώργος Στεφανόπουλος όταν έπαιζε, ο απόλυτος ορθολογιστής, και ο Γιάννης Ατματζίδης, η προσωποποίηση της ταπεινότητας και του fair play, ή ο Χάρης Χρηστίδης με την παροιμιώδη ηρεμία του και οι Κώστας Χιωτίνης, Γιάννης Πασιαλής και Κώστας Μητρέλης με την αστείρευτη όρεξή τους για βελτίωση. Και δεν είναι τυχαίο το ότι όλοι αυτοί είναι παίκτες παγκόσμιας κλάσης, οι περισσότεροι με πολλές και μεγάλες επιτυχίες εντός και εκτός συνόρων.

Εξυπακούεται ότι υπάρχουν και παίκτες χαμηλότερης δυναμικότητας που συγκεντρώνουν πολλά από αυτά τα χαρακτηριστικά, αλλά αυτό που θέλω να τονίσω είναι το μοτίβο: Όσο πιο καλά παίζει κανείς, τόσο πιο πιθανό είναι να τα έχει.

Αυτό που σε ενδιαφέρει εδώ είναι ακριβώς το αντίστροφο, δηλαδή το ότι όσο πιο πολύ καλλιεργήσει κανείς τέτοια χαρακτηριστικά, τόσο πιο πολύ θα βοηθηθεί στην άνοδό του προς το επίπεδο παγκόσμιας κλάσης και, ευτυχής σύμπτωση, τόσο περισσότερο θα ωφεληθεί στη ζωή του. **Δεν σου τα συστήνω για να είσαι ευχάριστος στους αντιπάλους σου. Τα θεωρώ σημαντικά για να μπορέσεις να βγάλεις, χωρίς περισπασμούς, όλες τις γνώσεις σου πάνω στο παιχνίδι τη σωστή στιγμή και με τον σωστό τρόπο.**

Τι συμβαίνει χωρίς αυτά τα χαρακτηριστικά; Άκου μερικά παραδείγματα που έχω γνωρίσει, είτε από κοντά, είτε διαδικτυακά:

Παίκτες να ξεμένουν από κεφάλαιο (ορθολογισμός).

Παίκτες να φτάνουν στην πηγή και να μην μπορούν να πιουν νερό (ψυχραιμία).

Παίκτες να κερδίζουν σαφώς λιγότερα απ' όσα θα έπρεπε επειδή υποτιμούν κατώτερους αντιπάλους τους (αλαζονεία).

Παίκτες να εγκαταλείπουν κερδοφόρα παιχνίδια (τουρνουά ή money games) επειδή «ένιωθαν άτυχοι» (υπομονή / ορθολογισμός).

Παίκτες να χάνουν επειδή φοβούνται την ήττα ή τα χρήματα (ορθολογισμός / ψυχραιμία).

Παίκτες να παίζουν αβλεψίες επειδή είναι εκνευρισμένοι με την τύχη (ηρεμία).

Παίκτες να χάνουν επειδή δεν στρώθηκαν ποτέ να μάθουν απλά πράγματα, όπως το μέτρημα ζαριών ή κούρσα (τεμπελιά).

Παίκτες να μην βελτιώνονται επειδή «τα ξέρουν όλα».

Παίκτες να σταματάνε το backgammon επειδή δεν κέρδιζαν όσο συχνά θα ήθελαν (πείσμα).

«Μα ο χαρακτήρας μου είμαι εγώ!» σε ακούω να διαμαρτύρεσαι εδώ και ώρα. «Δεν πρόκειται να αλλάξω το ποιος είμαι μόνο και μόνο για να παίξω καλύτερο backgammon!»

Εύλογο ακούγεται. Σ' αυτό, όμως, σου έχω μια ερώτηση:

Ποιος είσαι εσύ;

Είσαι ο εαυτός που ψήφισε στις εκλογές τον περασμένο Ιούλιο; Ή ο εαυτός που παρέλαβε το απολυτήριο Λυκείου; Μήπως εκείνος ο εαυτός στη φωτογραφία, μωρό στην αγκαλιά των γονιών του;

Αλλάζεις, συνεχώς. Όχι μόνο ως χαρακτήρας, αλλά και ως ύλη. Το σώμα σου αναγεννά όλα τα κύτταρά του με μια περίοδο τεσσάρων περίπου ετών, έτσι που σήμερα δεν περιέχει ούτε ένα μόριο από όσα το απάρτιζαν το 2015.

Δεν είσαι καν ο ίδιος άνθρωπος που ξεκίνησε να διαβάζει αυτό το άρθρο. Ο χρόνος και το κείμενό μου αναπόφευκτα σε έχουν ήδη αλλάξει.

Οι άνθρωποι αλλάζουμε: όλη την ώρα. Αν δεν συνέβαινε αυτό, δεν θα φτιάχνονταν ούτε θα χάλαγαν φιλίες, δεν θα ζευγαρώναμε και όλοι οι γάμοι θα κρατούσαν αιώνια, δεν θα είχαμε ταινίες και βιβλία, αφού όλη η δραματοουργία στηρίζεται στη ροή του χαρακτήρα, και ο κόσμος θα ήταν απίστευτα βαρετός. Ευτυχώς, αλλάζεις.

Πίσω στο πεζό backgammon μας, λοιπόν, το ερώτημα παραμένει: Παρά την ηλικία σου, παρά τις παγιωμένες απόψεις σου για τη ζωή, το σύμπαν και τα πάντα, παρά το ότι αυτή τη στιγμή ίσως θίγεσαι επειδή νομίζεις ότι σου κάνω μάθημα με δασκαλίστικο ύφος, **θέλεις να γίνεις παίκτης παγκόσμιας κλάσης τόσο πολύ ώστε να αλλάξεις;**